

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν εὐγενεῖα, ἀληθείας παρυσχόν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὀπηρεσίας καὶ ἐκ τῆς Οἰκουμένης Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ	
Ἐσωτερικὴ	Ἐξωτερικὴ
Ἐτησίως 12.—	Ἐτησίως 15.—
Ἐξέμνητος 6,50	Ἐξέμνητος 8.—
Τετμήνιος 3,50	Τετμήνιος 4,50
Ἄν συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.	
Περίοδος Β' — Τόμος 26ος	

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
 ἸΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879
 ἸΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΣΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Ἐν Ἀθήναις, 13 Ἰουλίου 1919

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
 Ἐσωτερικ. λεπ. 30. Ἐξωτερικ. λεπ. 35
 ἑλάττω προτιμωμένων ἐθνῶν, ἑκάστης λεπ. 30
 ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
 Ὁδὸς Ἐφραίμου δρ. 38, παρὰ τὸ Βαθρῆσιον
 Ἔτος 41ον, — Ἀριθ. 33

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ ΝΕΣΤΟΡ ΜΑΛΟΤ,
 [Βραβευμένο ἀπὸ τὴν Γαλλ. Ἀκαδημία]
 ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'. (Συνέχεια)

Γιὰ μένα, οἱ Κυριακὲς αὐτὲς ἦσαν καὶ σὰ μνημόσυνα τοῦ Βιτάλη. Ἐπαιζα ἄρπα καὶ τραγουδοῦσα σὰ νάταν μπροστὰ κ' ἐκεῖνος. Πῶς τὸν θυμοῦμαι τὸν καλὸν μου τὸν Βιτάλη! Ὅσο μεγαλύτερον, μεγαλύτερον κ' ὁ σεβασμὸς ποὺ εἶχα γιὰ τὴ μνήμη του. Γιατὶ καταλάβαινα καλύτερα τὴ εὐεργέτης στάθηκε γιὰ μένα.

Δυὸ χρόνια, δυὸ ἐλόκληρα χρόνια πέρασαν ἔτσι. Κι' ἐπειδὴ ὁ πατέρας συχνὰ μ' ἐπαιρνε μαζί του εἰς ἀγορὰς, ὅπου δίναμε χοντρικῶς τὰ λουλούδια μας, — εἰς τὴν Προκουμαία τῶν Ἀνθέων, εἰς τὴ Μαγδαληνή, εἰς τὸ Σατώ-Ντώ ἢ εἰς τὴ διάφορα ἀνθοπωλεῖα, — γινώρισα σιγά-σιγά τὸ Παρίσι καὶ κατάλαβα πῶς ἂν δὲν ἦταν μιὰ χώρα ἀπὸ μάρμαρο ὅλη καὶ χρυσάφι, ὅπως τὴ φανταζόμουν μιὰ φορὰ, δὲν ἦταν ὅμως καὶ τὸ λασποχώρι ἐκεῖνο ποὺ μοῦ παρουσιάσθηκε τόσο ἀπαγορευτικῶς, ὅταν πρωτομπήκαμε ἀπὸ τὸ Σαραντὸν εἰς τὴ συνοικίαν Μουφφετάρ.

Εἶδα τὴς Ἐκκλησίας καὶ τὰ Παλάτια τοῦ Παρισιῶ, μπήκα εἰς μερικὰ, περπάτησα εἰς προκουμαίτες τοῦ Σηκουάνα, εἰς τὰ βουλευτήρια, εἰς τὸν κήπον τοῦ Λουξεμβούργου, εἰς τὸν κήπον τοῦ Κερκαμεικού, εἰς τὰ Ἡλύσια Πεδία. Εἶδα ἀγάλματα. Στάθηκα μεθυσμασμὸς μπροστὰ εἰς τὴν κίνησιν τοῦ πλήθους. Πῆρα μιὰ ἰδέαν πῶς εἶναι ἡ ζωὴ μιᾶς μεγάλης πρωτεύουσας.

Δὲν διδασκόμουν ὅμως μόνο ἀπ' ὅ,τι ἔδλεπα εἰς τοὺς περιπάτους μου μετὰ τὸν Παρίσι. Πρὶν γίνην περιβολάρχης γιὰ λογαριασμὸν τοῦ, ὁ Πέτρος Ἀκκίεν ἦταν κηπουρὸς εἰς τὸν Βοτανικὸν Κήπον κ' ἐκεῖ γινώρισθηκα μετὰ γεωπόνους κ' ἀνθοκόμους ἐ-

πιστήμονες, ποὺ ἡ συναναστροφὴ τοῦ ἐξύπνισεν τὴν περιέργειαν γὰρ διαβάσιν καὶ γὰρ μαθαίνην. Γιὰ πολλὰ χρόνια, ἐξόδευσεν τὴς οικονομίας τοῦ γιὰ νάγοράν βιβλία καὶ τὴς ὥρας τῆς ἐλευθερίας τοῦ γιὰ νὰ τὰ διαβάσῃ. Ὅταν παντρεύθηκε κ' ἔκαμε παιδί, οἱ ἐλεύθερες ὥρες τοῦ ἐγένοντο πρὸς σπάνιες. Γιὰ νὰ κερδίῃ τὸν ἐπιούσιον, ἀναγκάσθηκε νὰ παρατήσῃ τὰ βιβλία· μα δὲν τὰ πούλησε, οὔτε τὰ πέταξε· τὰ φύλαξε εἰς τὸν ἀρμάρι, νὰ βρισκονται.

Ὁ πρῶτος χειμῶνας, ποὺ πέρασα μετὰ τὴν οἰκογένειαν Ἀκκίεν, ἦταν μακρὸς καὶ γιὰ πολλοὺς μῆνας ἀναγκασθήκαμε νὰ ἀλλάξωμε τὴς κηπουρικὰς ἐργασίας ἢ νὰ μὴ

τὴς βιασθῶμε. Ἔτσι εἶχαμε καιρὸν καὶ γιὰ νὰ περνοῦμε τὴς βραδιὰς μας εἰς τὸ σπῆναι, κοντὰ εἰς τὴν φωτιάν, βγγίζαν τὰ βιβλία ἀπὸ τὸ ἀρμάρι καὶ μᾶς μαυράσθησαν. Τὰ περισσότερα ἦσαν Γεωπονικά, Φυτολογικά καὶ μερικὰ ἱστορίες ταξιδιῶν καὶ περιηγήσεων. Ὁ Ἀλέξης κ' ὁ Βενιαμὴν δὲν εἶχαν κληρονομήσει ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦς τὴν ἀγάπην γιὰ τὸ διάβασμα, καὶ τακτικά, κάθε βράδι, ἀπὸ ἀνοιγάν τὸ βιβλίον τοῦς, ἀποκειμιζοῦνταν ἀπάνω εἰς τὴν τρίτην ἢ τὴν τέταρτην σελίδα. Ἐγὼ ὅμως ποὺ νύσταζα λιγώτερον ἢ εἶχα περισσότερον περιέργειαν, διάβαζα ὡς τὴν ὥραν ποὺ ἔπρεπε νὰ κλειθῶμε. Τὰ μαθήματα ποὺ μοῦ εἶχε δώσει ὁ Βιτάλης, δὲν πῆγανταν χάμην· αὐτὸ συλλογιζόμουν καὶ, καθὼς πλάγιαζα, πάντα θυμοῦμαι τὸν πρῶτον μου δασκάλον μάγαν κ' εὐγνωμοσύνην.

Ὁ πόθος ποὺ εἶχα νὰ μαθαίνω, θύμισεν εἰς τὸν πατέρα τὴν ἐποχὴν ποὺ ἔκοβε μιὰ δεκάραν ἀπὸ κάθε τοῦ γεῦμα γιὰ νάγοράν βιβλία· ἔτσι, σ' ἐκεῖνα ποὺ δὲν ἦσαν εἰς τὸ ἀρμάρι, προστέθησαν καὶ μερικὰ ἄλλα, ποὺ μοῦ φερνε ἀπὸ τὸ Παρίσι. Ἡ ἐξολογή τοῦς γίνονταν εἰς τὴν τύχη ἢ μόνον ἀπὸ τὸν τίτλον· πάντα ὅμως βιβλία ἦσαν κ' ἂν ἔφεραν τότε κάποια ἀταξία εἰς τὸ ἀνοδιγγοτὸν μυαλόν μου, ἡ ἀταξία αὐτὴ ἀργότερον ἐφευγε κ' ὅ,τι καλὸ εἶχαν μετὰ τοῦς, μοῦ ἔμεινε καὶ μοῦ μένει. Τόσο εἶναι ἀλήθεια πῶς κάθε ἀνάγνωσμα ὠφελεῖ.

Ἡ Λίττα δὲν ἤξερε γράμματα· μα ἐπειδὴ μ' ἔδλεπε νὰ πέφτω μετὰ τὰ μούτρα εἰς τὰ βιβλία, κάθε φορὰ ποὺ εἶχα μιὰ ὥραν ἐλευθερίας, μπήκα εἰς περιέργειαν νὰ μάθῃ τί με τραβοῦσε τόσο. Ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μοῦ ἐπαιρνε τὰ βιβλία, γιὰτὶ μ' ἐμπόδιζαν νὰ παίζω μαζί της· ὅμως ὅμως πῶς ἐγὼ πάντα ἐξαγαγούριζα εἰς αὐτὰ, μετὰ παρακάλεσε νὰ τῆς τὰ διαβάσω κ' ἔπειτα νὰ τὴν μάθω γὰρ τὰ διαβάσῃ κ' αὐτὴ.

Ἦταν τόσο ἐξυπνὴ, ὅστε δὲν

«Κ' ἐπαιζα γιὰ νὰ χορεύουν εἰς τὰ παιδιά.» (Σελ. 261, στ. 4)

δυσκολεύθηκα να το κατορθώσω. Τα μάτια βοηθούσαν ταύτια. Προτιμούσε όμως πάντα να της διαβάσω και να κούνη ή κάποτε να διαβάσει αυτή και να κούνη εγώ. Έτσι βρισκόμαστε σε δουλειά κι' οι δυο μαζί κι' αυτό ήταν καινούργιος δεσμός μεταξύ μας. Σε λίγο, δεν την τραβούσαν ούτε τα παιχνίδια ούτε οι φιλαρίδες της καθημερινής συναναστροφής. Αγάπησε το διάβασμα κι' εβρίσκα 'ς αυτό και διασκέδαση και τροφή. Πόσες ώρες περάσαμε έτσι: εκείνη καθισμένη αντίκρου μου, με τα μάτια της καρφωμένα άπάνω μου, κι' εγώ να διαβάζω! Συχνά σταματούσα σε λέξεις ή φράσεις που δεν τις καταλάβαινα, και την κοίταζα. Μέναιμα έτσι λίγες στιγμές, ως να βρούμα το νόημα, κι' άμα δεν το βρίσκαμε, μου έγνεφε να εξακολουθήσω μ' ένα κίνημα σα νάλεγε: «δεν πειράζει, αργότερα». Την έμαθα επίσης να ζωγραφίζει, όσο τουλάχιστο ζωγράφιζε κι' εγώ. — Χρειάστηκε πολύς καιρός και κόπος γι' αυτό, μα το κατόρθωσα. Συνεννοούμαστε, βλέπετε, κι' αυτό ήταν το σπουδαιότερο. «Ω τι χαρά όταν μπάρσες να χαράξεις λίγες γραμμές και να παραστήσει έν' αντικείμενο σε τρόπο που να το βλέπει ο άλλος και να το γνωρίζει! Ο κύρ Πέτρος μ' έφλησε

— Μπαρά, παιδί μου, είπε. Κάτι ήξερα εγώ που σκέφθηκα να σε πάρω. Κι' ή Λίτσα θα σου το πληρώσει αυτό αργότερα. Αργότερα, δηλαδή όταν θα μιλούσε γιατί πάντα είχαν αυτή την έλπίδα. Μόνο που οι γιατροί τους είχαν πει, πως για την ώρα δεν μπορούσε να γίνει τίποτα. Έπρεπε να περιμένουν την ευκαιρία, κάποια μεγάλη συγκίνηση, κάποια κρίση.

«Αργότερα» μου έγνεφε λυπητερά κι' ή ίδια, όταν της έλεγα τα τραγούδια μου. Θέλησε να μάθει να τα παίζει στην άρπα και γρήγορα τα δάκτυλά της συνήθισαν να μιμούνται τα δικά μου. Φυσικά δεν μπορούσε και να τα τραγουδή, κι' αυτό την επίκρανε. Πολλές φορές είδα στα μάτια της δάκρυα που μαρτυρούσαν τη λύπη της. Στην αγαθή της όμως και γλυκειά φύση, ή λύπη δεν στέκονταν πολύ. Σκούπιζε τα μάτια της και με καρτερικό χαμόγελο μου έγνεφε: «Αργότερα!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Δασκοποιούμενος

Ο κύρ Πέτρος Άκνεν με είχε σαν παιδί του, τα παιδιά του σαν αδέρφια τους, κι' ίσως θαμένα για πάντα στην Γκλασιέρα, αν δεν έρχονταν άξαφνα μια συμφορά ναλλάξει κάλι τη ζωή μου. Θίλεγε κανείς πως αυτή ήταν ή Μοίρα μου, ή κακή μου Μοίρα: να μη μπορώ να μένω πλέον κατ' ευτυχής και τη στιγμή ακριβώς που θεωρούσα τον έαυτό μου ήσυχο κι' ασφαλισμένο, να ξαναρχίζουμαι πάλι, από περιστατικά αθέλητα κι' απρόοπτα, στην πρώτη τυχοδιωτική μου ζωή...

Ήταν ημέρες, ήταν στιγμές που, καθώς

συλλογιζόμουν μονάχος μου, έλεγα: «Είσαι πάρα πολύ ευτυχής, παιδί μου. Αυτό δεν θα βασταίη!»

Πώς, από τι θάρρουνταν ή δυστυχία, δεν το ήξερα. Ήμουν βέβαιος όμως, πως έτσι ή άλλοιώς θάρρουνταν.

Αυτό πολύ συχνά μ' έκανε μελαγχολικό από τάλλο μέρος όμως είχε και το καλό του, γιατί, για να κούνη αυτή τη δυστυχία, έκανα τη δουλειά μου όσο μπορούσα καλύτερα, σα να φανταζόμουν πως από δικό μου λάθος θα δυστυχούσα.

Μά όχι, δεν ήταν από λάθος δικό μου και μόνο 'ς αυτό το σημείο γελιούμουν γιατί ή δυστυχία ήλθε:

Είπα πως ο πατέρας καλλιεργούσε βιολέττες. Οι κηπουροί των περιχώρων του Παρισιού εβδοκίμοιούν 'ς αυτή την καλλιέργεια κι' απόδειξις τ'α μεγάλα εκείνα κλαδιά, τα στολισμένα με λουλούδια από πάνω ως κάτω, που κουβαλούν στην Άγορά τον Άπριλη και το Μάη. Η μόνη να ποίμα ειδίκο της που χρειάζεται να χη ή καλλιεργητής των βιολεττών, είναι να γνωρίσει τα φυτά που κάνουν διπλά λουλούδια, γιατί τα μονά δεν έχουν αξία.

Επειδή όμως οι σπόροι που φυτεύουν, ανάκατα, δίνουν άλλοι διπλά κι' άλλοι μονά, σχεδον μισά και μισά, το μεγάλο συμφέρο των κηπουρών είναι να μην κρατούν, παρά μόνο τα πρώτα' αλλοιώτικα θάρρουν τον κίνδυνο, τη στιγμή του αντίθετου, δηλαδή ύστερ' από ένος χρόνου κουραστική και πολυέσθη καλλιέργεια, ναναγκασθούν να πετάξουν από τα φυτά τους ένα πενήντα τοίς εκατό. Λίγοι κηπουροί ξέρουν να κάνουν αυτό το ξεχωρίσμα στην ώρα του, από μερικά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν τα φυτά σαν είναι μικρά. Είναι μάλιστα μυστικό, που το κατέχουν μερικές οικογένειες. Γι' αυτό, όταν οι άλλοι κηπουροί χρειάζονται να ξεχωρίσουν τα μονά από τα διπλά, προσκαλούν κανέν' από εκείνους που ξέρουν το μυστικό, απαράλλακτα όπω; θα προσκαλούσαν ένα γιατρό ή ένα κτηνίατρο.

Ο κύρ Πέτρος Άκνεν ήταν ένας από τους καλύτερους ξεχωριστές του Παρισιού. Γι' αυτό, την εποχή του ξεχωρίσματος γύριζε δεξιά κι' αριστερά απ' το πρωί ως το βράδυ. Άσχημο αυτό για μ'α, και, προπάντων για την καίμηνη τη Στεφανία. Γιατί 'ς αυτές τις βίξιτες, πάντα τρατάρουν ένα ποτήρι κρασί, κάποτε δυό, κάποτε και τρία κι' έτσι, αφού πήγαινε σε δυο-τρεις κηπουρούς, ο πατέρας γύριζε στο σπίτι με κόκκινη μύτη, με μερδεμένη γλώσσα και με χέρια τρεμουλιάρικα...

Ποτέ ή Στεφανία δεν πλάγιαζε πριν γυρίσει, κι' όταν ακόμα γύριζε αργά, πολύ αργά.

Τότε, αν ξυκνούσα ή αν με ξυκνούσε ο θόρυβος που έκανε, άκουγ' από την κάμκρά μου τη συνομιλία τους.

— Γιατί δεν πλάγιασες; έλεγε ο πατέρας.

— Για να μη χρειάζουσιν τίποτα... — Θέλεις να μου κάνης το χωροφύλακα, αυτό είναι!

— Μ' αν κοιμούμουν, με ποιόν θα μιλούσες;

— Θέλεις να ιδής αν περπατώ ίσια, ε; κοιτάξε λοιπόν! Βάζω στοίχημα να πάω ως την πόρτα των παιδιών, χωρίς να βγώ απ' αυτή τη γραμμή των πλακών.

Άκούονταν τότε κρότος παραπατημάτων στην κουζίνα κι' έπειτα σιωπή.

— Τι κάνει ή Λίτσα; ρωτούσε σε λίγο. — Κοιμάται. Μην κάνης κρότο, σε παρακαλώ.

— Έγώ κρότο; εγώ περπατώ ίσια!.. Ορίστε μας!.. Και τι είπα που δεν ήλθα να δειπνήσω;

— Τίποτα. Κοίταξε τη θέση σου. — Α, κοιτάξε τη θέση μου...

— Ναι. — Πολλές φορές; την κοιτάξε πολλές φορές;

— Ναι! την κοιτάζε ολοένα. — Και τι έλεγε;

— Τα μάτια της έλεγαν πως έλειπες. — Σε ρώτησε γιατί έλειπα και της είπες πως ήμουν με φίλους;

— Όχι, τίποτα δε μ' έρώτησε και τίποτα δεν της είπα. Ήξερε καλά που ήθουν.

— Α, ήξερε... Και κοιμήθηκε νωρίς;

— Όχι! δεν είναι ένα τέταρτο που την πήρε ο ύπνος. Ήθελε να σε περιμένη.

— Έπυ όμως δεν θα την άρισες...

— Έγώ δεν ήθελα να σε ιδή να γυρίζης έτσι...

Πάλι σιωπή, και σε λίγο:

— Στεφανίτσα μου, είσαι καλό κορίτσι... Να σου πω, αύριο θα πάω στο Λουζόη. Σου όρκίζομαι όμως, άκοις; σου όρκίζομαι πως θα γυρίσω νωρίς. Δε θέλω να χάνης σε τον ύπνο σου για να με περιμένης, δεν θέλω να κοιμάται ή Λίτσα λυπημένη.

Μα του κάνου οι όρκοι κι' οι καλές υποσχέσεις! Το ίδιο έπινε και το ίδιο άργοπορούσε και την άλλη μέρα. Στο σπίτι, ή Λίτσα ήταν παντοδύναμη! Έξω ο πατέρας της την ξεχνούσε. Κι' έλεγε:

— Το πρώτο ποτήρι, βλέπεις, το πίνει κανείς έτσι, για να μη δυσχεραστή τούς φίλους το δεύτερο το πίνει γιατί ήπιε το πρώτο' τρίτο αποφασίζει να μην πιη, μα το πιοτό φέρνει δίψα' έπειτα, το κρασί κτυπά στο κεφάλι' ξέρεις, άμα είναι κανείς στο κέφι, ξεχνά τις πίκρες' δεν συλλογίζεται πια τους δανειστές' όλα τα βλέπει ήλιορωτισμένα' και πίνει, να!

Πρέπει να πω πως αυτά δεν γίνονταν συχνά. Έπειτα ή εποχή του ξε-

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΥ

(Συνέχεια και τέλος' Γός σελ. 261)

χωρίσματος ήταν σύντομη κι' άμα περνούσε αυτή, ο πατέρας, μη έχοντας αίτια, δεν έβγαине πια απ' το σπίτι. Δεν ήταν άνθρωπος να πηγαίη μονάχος του στην ταβέρνα, ούτε να χάνη από τεμπελιά τον καιρό του.

Αφού τελείωσε ή εποχή των βιολεττών, έτοιμάζαμε άλλα φυτά, γιατί κατά κανόνα, ποτέ ο κηπουρός δεν πρέπει να φήνη μια θέση στον κήπο του άδεια. Κι' έλη του ή φροντίδα, όλη του ή τέχνη είναι να φέρη τα λουλούδια του στην αγορά τη στιγμή που μπορεί να τα πουλήσει άκριβώτερα. Η στιγμή αυτή είναι οι μεγάλες γιορτές του χρόνου, παραδείματος χάρη, — για τη Γαλλία, — του Άγιου Πέτρου, της Παναγίας, του Άγιου Λουδοβίκου γιατί πλήθος Γάλλοι και Γαλλίδες όνομάζονται Πέτροι, Πιτρίνες, Μάριοι, Μαρίες, Λουδοβίκου, Λουίδες, Λουίζες κτλ. και πλήθος γάστρες ή μπουκέτα χρειάζονται γι' αυτές τις γιορτές. Κάθε παραμονή, βλέπει κανείς τους δρόμους του Παρισιού γεμάτους λουλούδια, κι' όχι μόνο σε άνοπωλεία, παρά και στα πεζοδρόμια, στα σταυροδρόμια, στα σκαλιάκια των σπιτιών, παντού.

Ο Πέτρος Άκνεν, αφού πούλησε τις βιολέττες του, άργάζονταν τώρα για τις μεγάλες γιορτές του Αυγούστου (γιατί τον Αυγούστο είναι της Παναγίας και του Άγιου Λουδοβίκου,) κι' έτοιμάζε μαργαρίτες, ροζέτες και ροδοδάφνες, όσες μπορούσαν να χωρέσουν στα γυαλόσπιτα και στις σέρρες μας. Όλ' αυτά τα φυτά έπρεπε να ήθισουν την άρισμενη ήμέρα, ούτε νωρίτερα, για να μη μαρσθούν, ούτε αργότερα, για να μην ξεπέση ή τιμή.

(Έπειτα συνέχεια)

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΡΑΙΝΟ

Το πιο ζήτημο, πιο κουρασμένο είναι σα φεύγη από το τρέινο. Τα φώτα του, που σκοτεινιάζουν, θαρραξεί το θάνατο νυστάζουν. Ποτέ δε θέλω να φύγω μ' αυτό το σκούραπό το τρέινο! Κ' όμως, δε λές πως λίγο-λίγο με κάποια άγάπη το προσμένω:

Μέσα απ' τα τράμια, που χορεύουν, λίγοι ήσκιος θαμπεροί σαλεύουν σάνται ο ήχος, λαοστούει, κι' ή μαύρη νύχτα το χωνεύει. Μήτε μια μωροδιά σβουμένη 'ς τα δάκτυλα δεν άπομένει απ' τ' άνηθ, πούχημε φερμένα γι' αυτούς, που φεύγουν για τα ξένα.

Έχουν οι σύντροφοι κι' οι φίλοι βρογμένα απ' τα φιλιά τα χείλη' στο γέλιο, που τα φαρκάνανε, κι' ή εχθή στο στόμα τους παγώνει. Σφαλιό ο σκούμος, το κισκό άδειάζει, σβύνει των άμαξιών ο κρότος.

Το τρέινο άκόμα μ'α φωνάζει μέσα απ' τη νύχτα, από το σκότος.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

«Να την προσβάλω έτσι βαρεία, μπροστά σε τόσα κορίτσια κι' αυτή τόσο εύκολα και τόσο πρόθυμα να συχωρεσει...»

«Αχ, αυτό δε θα μπορούσα να το κάνω εγώ, ώρισιμένως. Η ψυχή μου ήταν πολύ πιο ταπεινή από της Σοφούλας και γι' αυτό δε μπορούσε εύκολα να χωνέψη της άλλης την ύπεροχή. Έτσι μου πέρασε ή ύποψια πως ή Σοφούλα δε μ' είχε συχωρεσει άληθινά, παρά πως το είχε κάμει για να δώση τέλος στη δυσάρεστη σκηνή που συνέβαινε σκέτι της κι' άκόμα για να επιδειχθή γενναϊόψυχη.»

«Από ντροπή στον ίδιο τον έαυτό μου, μπόρεσα να έμποδίσω την κακή ύποψια να ριζώση μέσα μου. Σε λίγες μέρες πήγα' κάλι στης Σοφούλας. Δε με ύποδέχτηκε με τη συνειθισμένη της εθιμία και για άμο στιγμή το κατσούφιασμένο της πρόσωπο μου ξαναθόμισε την κομισμένη ύποψια μου. Μα είχα γελασθή. Όχι! θυμωμένη μαζί μου, παρά λυπημένη ύπερβολικά ήταν ή φίλη μου. Και ή αίτια της λύπης της ήταν σπουδαία: Φαντάσου πως ή ώραία πρασινάδα που της είχα χαρίσει ξεράθηκε όλοτελα, άξαφνα κι' ανεξήγητα!»

«— Δε θα την πόντιζες, είπα στη Σοφούλα.

— Τι λές! Τακτικώτατα, χάραμα και βραδάκι, όπως μου 'χες παραγγείλει.

«Τέτοια προσινάδα, έτσι ζωηρή, τόσο καλά πιασμένη και να ξεραθή έντελώς, ένθ την πρόσεχαν, σε μια εβδομάδα μέσαι... Α, μα χωρίς άλλο, κάποια ύπερφυσική αίτια είχε ένεργήσει δώ-πέρα!.. Κι' άξαφνα μια σκέψη με τάρραξε σύσσωμη και μ' έκαμε να φωνάξω:

«— Ξέρω γω πως ξεράθηκε!.. — Πώς λοιπόν; κατάπληκτη και περιλυπη μ' έρώτησε ή Σοφούλα.

«— Πώς; ξανάπα μ' έξαψη. Και τάχα έχεις άνάγκη να σου το μάθω, πως το μίσος σου 'ς έμε και 'ς ό,τι δικό μου, έξ αίτιας έκεινών που γίνηκαν στη γιορτή σου, σα δηλητήριο την ξερανε;

«Η κατάπληξη κράτησε άφωνη τη Σοφούλα, κι' εγώ τη σιωπή της θαρρόντας όμολογία, πρόσθεσα:

«— Κι' όμως ύποκρίθηκες πως με συχωρεσες... Γιατί να πής ψέματα;

«Άρησε ή φίλη μου ένα «ά!» που ήταν πια κραυγή σπαραγμού κι' όχι έκπληξως, και μούπε:

«— Πώς μπορείς να λές τέτοια λόγια; Έγώ δεν έμνησά ποτέ. Και σένα προχθές σε συχωρεσα μ' όλη μου την καρδιά, όχι μονάχα γιατί γνωρίζομαστε χρόνια, ή γιατί λίγο πριν κάνεις το κακό, με το δώρο σου και με τις εύχές σου μούδειξες πως έχεις καλή καρδιά και μάγαξες, αλλά κυρίως γιατί είδα πως

εκατάλαβες εύθως τ' άδικό σου και μετάνιωσες. Και τώρα έλπίζω πως γρήγορα θα καταλάβης πως δεν πρέπει να πιστεύης ό,τι είπες πρό όλίγου. Κι' άλλη μια φορά σε συχωρώ μ' όλη μου την ψυχή.

«Διύτερη φορά ταπεινούμουν μπροστά στην άνωτερη φύση της Σοφούλας.

«— Πώς λοιπόν ξεράθηκε; μουρμούρισα δειλά, έτσι για κάτι να πω.

«— Έλα, εξήγησέ μου το και μένα αυτό το μυστήριο, που μ' έκαμε τόσο να κλάψω, ξανάπε ή Σοφούλα.

«— Να σε τ'α εξήγησω εγώ, παιδιά μου, άκούστηκε τότε μια φωνή, γιατί εγώ, σαν κακός πουμαι, τα νοιάθη καλύτερα τα μυστήρια.

«Ήταν ή μακκρήτης ο πάτερ Θεόδωρος, (την εύχή του ναχουμε), ο πατέρας της Σοφούλας. Είχαν άκούσει από το διπλανό δωμάτιο που καθότουνε, όλη μας την όμιλία και, τη στιγμή που μ'α είδα στ' άδιέξοδο, έπρεξε αυτός να μ'α δώση την εξήγηση. Μ'α είπα λοιπόν πως ή πρασινάδα δεν έξεράθηκε γιατί ή Σοφούλα μ' έμισούσε, παρά γιατί εγώ που της την είχα χαρίσει, δεν κατόρθωσα να σεβασθώ όπως έπρεπε τη φίλα που για δείγμα της χάριζα το δώρο, και μ' ένα μου άπερίσκεπτο λόγο λύπησα τη Σοφούλα.

«Έτσι είπα ο πάτερ Θεόδωρος. Κι' ύστερα, σαν κακός που ήταν, έκαμε και μια παραβολή. Είπε δηλαδή πως το ίδιο που συμβαίνει στα δώρα, όταν τα χαρίζουμε μόνο για να κάνουμε φιγούρα, ή όταν, αφού τα χαρίσομε, δεν φερθόμε έτσι που ν' άξιζή να ύπάρχη το δώρο μας, το ίδιο συμβαίνει και με τις προσευχές μας στο Θεό. Γιατί κι' ή προσευχή είναι ένα λουλούδι της καρδιάς, ένα δείγμα άγάπης, που έχουμε για το Θεό. Άμα λοιπόν προσευχόμαστε από ψυχή συνήθεια, ή άμέσως ύστερα από όλεθερμη προσευχή, ξεγνώμε πως ύπάρχει Θεός, και με καμιά μας κακή πράξη κάθε άλλο παρ' άγάπη 'ς αυτόν δάχνουμ, ή προσευχή μας αυτή μαραινεται πολύ πριν φθάσει στον ούρανό.»

— Πείστηκας τώρα, παιδί μου, μ' έρώτησε στο τέλος ή γιαγιά, πως άμα κάνης δώρο, το ίδιο κι' άμα λαβαίνης, άφείλεις να προσέχης;

«Ε, μα φυσικά! ύστερα απ' όλ' αυτά που μου διηγήθηκε ή γιαγιά, πείστηκα κι' εγώ.

E. A.

ΚΑΘΕΝΑΣ ΤΗ ΛΟΥΛΑΙΑ ΤΟΥ

[αὐτῶν Α. Lichtenberger]

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

— Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού... Μαμά, λέγει ἡ Λίνα, τώρα πού...

πού ζεμίει μονάχη, τὸ λέγει ξανά και... Κουτάτε καί, καλέ, νά τήν μεταχειρί...

Καί βέβαια γελασμένη εἶναι ἡ μαμά... "Α, ἡ Λίνα δέν εἶναι ἕως τήν νομί...

Νά ράψη, νά φωνίση, νά βράτση τή... σούπα, καί νά ψήση καί τὸ ψητὸ ἀκόμα...

Κι' ὅλα αὐτὰ θά ἦταν τόσος κόπος... Κι' ὅλα αὐτὰ θά ἦταν τόσος κόπος...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

Καί πηγαίνει νά γονατίση μπρὸς στὸ... Τέσσερις οἱ δικά, τριάντα δύο...

— "Αδίκαια κουράζεται ἡ Λίνα. Οἱ ἀριθ... μοὶ χορεύουν μπρὸς στὰ μάτια της...

Πίσω της ἀκούει τὴ μαμά της πού... ετοιμάζει προσανάματα—πού στοιχίζου...

— "Ας με τουλάχιστο νά πάγω νά... φωνίσω ἀπὸ τὸν μπακάλη. Ἐσὺ εἶσαι...

Κι' ὅλα αὐτὰ ἐξ αἰτίας τῆς Λίνας... πού εἶχε τόσο ὄρατες ιδέες στὸ μυαλό...

Καί ξαφνικά εἶνα μεγάλο ἀναρρηχ... τὸ ξεσπάει μέσα στὴ μικρούλα τὴν...

Μεγάλου καὶ μικροῦ, ἔτσι ἔχουμε τὰ... χροῖα μας, ἀνάλογα με τὴ δύναμή μας...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

Η ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΔΕΚΙΝΟΥ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ἀπὸ C. LE ROY)

A. (Συνέχεια)

Γιατί τέτοιοι χωρὶς ἄλλο θά ἦταν οἱ... ἰδιαίτεροι, οἱ διαλεκτοὶ φίλοι τοῦ μαρ...

Μπα! γιατί ὄχι; "Ὅλα μπορούσε κα... νένας νά τὰ περιμένη ἀπὸ ἀνθρώπους...

Κι' ὅλα αὐτὰ ἐξ αἰτίας τῆς Λίνας... πού εἶχε τόσο ὄρατες ιδέες στὸ μυαλό...

Καί ξαφνικά εἶνα μεγάλο ἀναρρηχ... τὸ ξεσπάει μέσα στὴ μικρούλα τὴν...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

γυρος. "Ὅσο γιὰ τὴν Κολομπίνα, ὁ πα... τέρνας της, ἀπορροφημένος ἀπ' τὰ φιλό...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— Ποιοὶ ἦταν; — Διόλου! Σκέφθηκα τότε νά κα... ταιβῶ μερικὰ σκαλιὰ καὶ ἔτσι μπόρεσα...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

— "Ας ἀρχίσουμε νά κάμουμε με θάρρος... τὰ μικρά κι' ἔτσι θά φτάσουμε καὶ στὰ...

"Ἐξ, σκίε, σιωπηλῆ, βουβῆ, γλύστερσαν τὸν κήπο..."

ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑ ΔΙΑΣΟΙ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΦΟΙΤΗΤΑΙ Δραματίζω... εἰς τρεῖς πράξεις μ' ἐπιλογο ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΔΗΣ

